

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ» (2ος Κύκλος Σπουδών)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΒΥ6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ' -ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αξιολόγηση και Διάγνωση Μαθησιακών Δυσκολιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	6 ώρες διδασκαλίας ανά δεκαπενθήμερο	7,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου, Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/courses/SED_P_192/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η συστηματική παρουσίαση των επικρατέστερων προσεγγίσεων που συναντώνται στη διεθνή βιβλιογραφία σχετικά με την αξιολόγηση και τη διάγνωση των μαθησιακών δυσκολιών. Δίνεται έμφαση στον προσδιορισμό και τη συγκριτική μελέτη των συναφών εννοιών, ανίχνευση, αξιολόγηση, διάγνωση. Επίσης, δίνεται έμφαση στα κριτήρια διάγνωσης των μαθησιακών δυσκολιών και τα κριτήρια και τα τεστ</p>

που προτείνονται από τη διεθνή βιβλιογραφία και είναι διαθέσιμα στην Ελληνική γλώσσα. Συζητούνται θέματα σχετικά με τα μοντέλα της αξιολόγησης και παρουσιάζονται σταθμισμένες δοκιμασίες που μπορούν να αξιοποιηθούν στην αξιολόγηση και διάγνωση των μαθησιακών δυσκολιών.

Τέλος, γίνεται μελέτη των υπηρεσιών που έχουν έργο την επίσημη διάγνωση και υποστήριξη των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και βέβαια των μαθησιακών δυσκολιών. Τέλος, γίνεται αναφορά σε άτυπες δοκιμασίες αξιολόγησης, τόσο σε δεξιότητες όσο και βασισμένες στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών.

Πιο συγκεκριμένα αναμένεται:

Σε επίπεδο γνώσεων

- Να γνωρίζουν τα είδη της αξιολόγησης
- Να μπορούν να διακρίνουν τις έννοιες της ανίχνευσης, της αξιολόγησης και της διάγνωσης
- Να γνωρίζουν τι είναι τα σταθμισμένα εργαλεία αξιολόγησης και ποια είναι τα ψυχομετρικά χαρακτηριστικά τους
- Να διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ των σταθμισμένων και των άτυπων εργαλείων αξιολόγησης

Σε επίπεδο ικανοτήτων:

- Να αξιοποιούν τις νέες γνώσεις στην εκπαιδευτική πρακτική
- Να είναι σε θέση να επιλέγουν τα κατάλληλα εργαλεία αξιολόγησης
- Να αξιοποιούν τα επιστημονικά και εμπειρικά ευρήματα προς όφελος των παιδιών μικρής ηλικίας με , επιλέγοντας τις κατάλληλες διαδικασίες ανίχνευσης και αξιολόγησης για τον εντοπισμό και την ενίσχυση των παιδιών που βρίσκονται σε επικινδυνότητα μδ.
- Να επιλέγουν τις κατάλληλες διαδικασίες ανίχνευσης και αξιολόγησης για μαθητές και μαθήτριες με δυσκολίες στην ανάγνωση και τα μαθηματικά, βασισμένες στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών

Σε επίπεδο στάσεων:

- Να αναγνωρίζουν και να συνηγορούν υπέρ των παιδιών και μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, αποδεχόμενοι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους
- Να υιοθετούν τις βέλτιστες πρακτικές ανίχνευσης και αξιολόγησης για κάθε παιδί, μαθητή και μαθήτρια που βρίσκεται σε επικινδυνότητα ή εμφανίζει μδ.

- Να υιοθετούν σύγχρονες διαδικασίες και πρακτικές αξιολόγησης και να τις ενσωματώνουν στην εκπαιδευτική πράξη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία
- Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Αξιολόγηση – ανίχνευση - διάγνωση: Προσδιορισμός εννοιών
- Προσεγγίσεις στην αξιολόγηση των ΜΔ
- Είδη αξιολόγησης
- Τα κριτήρια διάγνωσης των ΜΔ
- Διερευνητικά-ανιχνευτικά εργαλεία των ΜΔ
- Ψυχομετρικά εργαλεία για την εκτίμηση του νοητικού δυναμικού και των γνωστικών ικανοτήτων
- Μοντέλα αξιολόγησης των ΜΔ
- Σταθμισμένες δοκιμασίες και τεστ
- Νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με την αξιολόγηση και διάγνωση των ΜΔ (ΚΕΔΑΣΥ)
- Η αξιολόγηση στο πλαίσιο του ΕΠΕ
- Πρώιμη ανίχνευση και έγκαιρη παρέμβαση για παιδιά σε επικινδυνότητα ΜΔ
- Εκπαιδευτική αξιολόγηση: Άτυπες δοκιμασίες για την αξιολόγηση της ανάγνωσης, της γραφής και των μαθηματικών

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																							
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή, ηχητικού συστήματος, βιντεοπροβολέα κλπ, στη διδασκαλία Χρήση εκπαιδευτικής πλατφόρμας για την υποστήριξη της διδασκαλίας Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές</p>																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="638 483 976 555">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="976 483 1315 555">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="638 555 976 591">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="976 555 1315 591">36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 591 976 627">Ομαδική Εργασία</td> <td data-bbox="976 591 1315 627">24</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 627 976 698">Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="976 627 1315 698">110</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 698 976 734">Συγγραφή εργασίας</td> <td data-bbox="976 698 1315 734">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 734 976 770"></td> <td data-bbox="976 734 1315 770"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 770 976 806"></td> <td data-bbox="976 770 1315 806"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 806 976 842"></td> <td data-bbox="976 806 1315 842"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 842 976 878"></td> <td data-bbox="976 842 1315 878"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 878 976 913"></td> <td data-bbox="976 878 1315 913"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="638 913 976 949">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="976 913 1315 949">210</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	36	Ομαδική Εργασία	24	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	110	Συγγραφή εργασίας	40											Σύνολο Μαθήματος	210
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	36																							
Ομαδική Εργασία	24																							
Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	110																							
Συγγραφή εργασίας	40																							
Σύνολο Μαθήματος	210																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με εκπόνηση ατομικής ή ομαδικής εργασίας στην ελληνική γλώσσα. Γίνεται παρουσίαση της εργασίας και δίνεται ανατροφοδότηση. Η ανάθεση της εργασίας γίνεται στο 1^ο μάθημα, και προσφέρεται συνεχής υποστήριξη στη διάρκεια των μαθημάτων. Η αξιολόγηση της εργασίας βασίζεται σε ρητά διατυπωμένα κριτήρια τα οποία γνωστοποιούνται στους φοιτητές εγκαίρως. Για την εκπόνηση της εργασίας προτείνεται σχετική βιβλιογραφία και δίνονται οδηγίες για την κατάλληλη χρήση των βιβλιογραφικών πηγών, και των σχετικών πόρων της κεντρικής βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου Θεσσαλίας.</p>																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Βλάχος, Φ. (2008). Προκλητά δυναμικά στη βρεφική και νηπιακή ηλικία: Η συμβολή τους στην ανίχνευση της αναπτυξιακής δυσλεξίας. <i>Εγκέφαλος</i>, 45, 160-166.</p> <p>Βλάχος, Φ. (2010). Δυσλεξία: Μια συνθετική προσέγγιση αιτιολογικών θεωριών. <i>Hellenic Journal of Psychology</i>, 7, 205-240.</p> <p>Βλάχος, Φ. & Παπαδημητρίου, Α. (2003). Διερεύνηση των προβλημάτων γραφής σε παιδιά σχολικής ηλικίας. <i>Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Ψυχολογίας Α.Π.Θ., Τόμος Ε΄</i>, 369-381.</p> <p>Βλάχος, Φ., Παπαδημητρίου, Α. & Θηβαίος, Κ. (2010). Η επίδραση της ηλικίας και του φύλου στη φωνολογική επίγνωση παιδιών νηπιαγωγείου. <i>Παιδαγωγική Επιθεώρηση</i>, 49, 55-66.</p>

- Παπαδημητρίου, Α. Βλάχος, Φ. Μπονώτη, Φ. (2017). Προσχολικοί δείκτες πρόβλεψης της αναγνωστικής επίδοσης παιδιών με χαμηλές αναγνωστικές ικανότητες στην Α' και Β' Δημοτικού. *Ελληνική Επιθεώρηση Ειδικής Αγωγής*, 5, 99-120.
- Παπαδόπουλος Τ. & Σπανούδης, Γ. (2011). Μαθησιακές διαταραχές και δυσλεξία: Μια νέα θεώρηση. Στο Κωνσταντίνου, Μ., & Κοσμίδου, Μ. (Επιμ). *Νευροψυχολογία των μαθησιακών διαταραχών* (σελ. 15-37). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α. Ε.
- Πόρποδας, Κ. (2003). *Διαγνωστική αξιολόγηση και αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών στο δημοτικό σχολείο*.
http://www.specialeducation.gr/files4users/files/pdf/diagnostikh_aksiologish_math_dyskolin.pdf
- Πρωτόπαπας, Α., & Σκαλούμπακας, Χ. (2008). Η αξιολόγηση της αναγνωστικής ευχέρειας για τον εντοπισμό αναγνωστικών δυσκολιών. *Ψυχολογία*, 15(3), 267-289.
- Σπαντιδάκης, Ι. (2009). *Προβλήματα παραγωγής γραπτού λόγου παιδιών σχολικής ηλικίας: διάγνωση, αξιολόγηση, αντιμετώπιση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Τζιβινίκου, Σ. (2019). *Αξιολογώ Σχεδιάζω Διδάσκω. Αποτελεσματικές Παρεμβάσεις στην Ανάγνωση και τη Γραφή για μαθητές με μαθησιακές και άλλες δυσκολίες*. Βόλος: Readnet Publications.
- Τζιβινίκου Σ., & Παπαδημητρίου, Π. (2019). Κριτική αποτίμηση των προσεγγίσεων και των μοντέλων αξιολόγησης και αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών στη σχολική τάξη. *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, ISSN: 1108-4510, 31, 32-49. Διαθέσιμο στο <https://ptde.uoi.gr/epetirida/index.php/epetirida/issue/view/31>
- Τσώτση Σ. & Κοσμίδου, Μ. (2011). Νευροψυχολογία της μαθησιακής διαταραχής στη γραπτή έκφραση. Στο Κωνσταντίνου, Μ., & Κοσμίδου, Μ. (Επιμ). *Νευροψυχολογία των μαθησιακών διαταραχών* (σελ. 39-69). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου Α. Ε.
- Aaron, P. G., Joshi, R. M., Gooden, R., & Bentum, K. E. (2008). Diagnosis and treatment of reading disabilities based on the component model of reading an alternative to the discrepancy model of LD. *Journal of Learning disabilities*, 41(1), 67-84.
- Andreou, E. & Vlachos, F. (2013). Learning styles of typical readers and dyslexic adolescents. *Journal of Visual Literacy*, 32 (2), 1-14.
- Andreou, E., Vlachos, F., Stavroussi, P. (2013). Multiple intelligences of typical readers and dyslexic adolescences. *International Journal of Education, Learning and Development*, 1, 61-72.
- Fletcher, J. M., Denton, C., & Francis, D. J. (2005). Validity of Alternative Approaches for the Identification of Learning Disabilities Operationalizing Unexpected Underachievement. *Journal of Learning Disabilities*, 38(6), 545-552.
- Harrison, Allyson G. (2005). Recommended Best Practices for the Early Identification and Diagnosis of Children with Specific Learning Disabilities in Ontario, *Canadian Journal of School Psychology* 20 (1 & 2), 21-43.
- Papadimitriou, A. & Vlachos, F. (2014). Which specific skills developing during preschool years predict the reading performance in the first and second grade of primary school? *Early Child Development and Care*, 184, 1706-1722. DOI:10.1080/03004430.2013.875542
- Snowling, M., Dawes, P., Nash, H., & Hulme, C. (2012). Validity of a Protocol for Adult Self-Report of Dyslexia and Related Difficulties. *Dyslexia*, 18(1), 1-15.
- Tzivinikou S. (2018). Screening Young Children at Risk for Reading Failure, In Donna Farland-Smith (ed), *Early Childhood Education*, chapter 13th (pp. 207-221). DOI: 10.5772/intechopen.82081. Available from: <https://www.intechopen.com/books/early-childhood-education/screening-young-children-at-risk-for-reading-failure>

- Tzouriadou, M., Tzivinikou, S. (Eds.) (2022). *Learning Disabilities: From Assessment to Intervention*. Cambridge Scholar Publishing. ISBN: 1-5275-7611-6, ISBN13: 978-1-5275-7611-7.
- Vlachos, F., Avramidis, E., Dedousis, G., Chalmpe, M. Ntalla, I., & Giannakopoulou, M. (2013). Prevalence and gender ratio of dyslexia in Greek adolescents and its association with parental history and brain injury. *American Journal of Educational Research*, 1, 22-25.
- Zygouris, N., Vlachos, F., Dadaliaris, A. et al., (2017). The implementation of a web application for screening children with dyslexia. In M.E. Auer et al. (eds.), *Interactive Collaborative Learning, Advances in Intelligent Systems and Computing* (pp. 415-423). DOI 10.1007/978-3-319-50340-0_36. Cham, Switzerland: Springer International Publishing. ISBN 978-3-319-50339-